

meget ringe Grad finder Sted, i hvert Fald paa nogle af Bibliotekerne; jeg tror ikke, disse Smaatryk ordnes til Bunds, og det kan for saa vidt være meget fornuftigt, men det er inkonsekvent, naar Afleveringspligten opretholdes.

Det er urimeligt at disponere over al den Plads, som Opbevaringen af den Slags Ting kræver, det er uforsvarligt, og Følgen deraf er, at der efterhaanden, som vi har set, her til Rigsdagen kommer Krav om nye Biblioteksbygninger, Udvidelse af gamle Biblioteksbygninger, Ansættelse af nyt Personale o. s. v., og disse Krav stilles i Almindelighed i Videnskabens og Kulturens Navn, idet man siger, at det er nødvendigt, at disse Skatte opbevares.

Nu tvivler jeg ikke om, at der er mange Biblioteksfolk, som indser, at det er ganske urimeligt at opretholde disse Bestemmelser; men jeg ved selvfølgelig ogsaa, at vi her er inde paa et Omraade, hvor man møder det, man kalder Sagkundskaben, og denne Sagkundskab paa Biblioteksvæsenets Omraade præsenterer sig somme Tider som den, der ligefrem mimrer med Munden, saa snart den ser en Lap Papir med Tryksværte paa. Jeg husker saaledes, at der en Gang i Fjor var en Biblioteksmand, jeg husker ikke, hvem det var, som i et af de københavnske Blade frakendte en Kollega bibliotekariske Anlæg, fordi den paagældende tillod sig at have nogen Tvivl om Lejlighedsvisers Betydning for Videnskaben, og at antyde Muligheden af, at den Tid dog maatte komme, da man skred til Kassation af forældede Bøger, hvis Forholdet ikke skulde blive det, at man i Stedet for at oprette nye Biblioteker ligefrem maa ende med at bygge hele Biblioteksbyer.

Det forekommer mig, at man kan gaa saa vidt, at man kan sige, at hvis virkelig enhver Lap Papir med Tryksværte paa skal opbevares, hvis man skal opbevare en Plakat fra en Udstilling, hvorpaa der staar: „Gensstandene maa ikke berøres“, ja, endog opbevare den i 3 Eksemplarer, saa er der ikke en Ting, som man ikke med samme Ret kunde forlange opbevaret, saa kan man lige saa godt forlange opbevaret et Eksemplar af ethvert Parti Fløjtekedler, der fremkommer. Jeg spørger derfor den højtærede Undervisningsminister: Er det ikke muligt nu at ophæve denne Pligtopbevaring, i hvert Fald for Universitetsbibliotekets og Statsbibliotekets Vedkommende? Og hvis man ikke mener at kunne ophæve Afleveringspligten, kunde der saa ikke gennemføres en Ordning, hvorefter Bibliotekerne

fik Ret til at kassere de Tryksager, som man ikke tillægger nogen Værdi.

Endvidere vil jeg gerne spørge om, hvilke Principper der følges ved Bibliotekernes Indkøb af udenlandsk Litteratur. Jeg har ingen Sagkundskab paa det Omraade, men jeg har ladet mig fortælle, at disse Indkøb foregaar ret planløst, og at der ofte anskaffes store og dyre Værker til flere Institutioner samtidig i Tilfælde, hvor det i Virkeligheden var tilstrækkeligt, at de paagældende Værker fandtes eet Sted her i Landet.

Som en Mellemtag mellem Arkiver og Biblioteker har vi en Institution i Aarhus, som hedder Statens Avissamling. Saa vidt jeg ved, skal til denne Avissamling afleveres det kongelige Biblioteks Dubletteksemplarer af samtlige Landets Aviser, endvidere det Eksemplar af Landets Blade, som Statsbiblioteket har Krav paa, og endelig Universitetsbibliotekets Eksemplar af Provinsaviserne. Der ligger med andre Ord i denne Avissamling, altsaa i samme Bygning, opbevaret 3 Eksemplarer af samtlige Provinsavisers og 2 Eksemplarer af de københavnske Aviser. Kunde det dog ikke være tilstrækkeligt med et Eksemplar, naar der desuden findes et Eksemplar paa det kongelige Bibliotek? Det drejer sig jo her om en uhyre Masse Tryksager, som tager en uhyre Plads.

Jeg har fremdraget dette Forhold, fordi jeg er vis paa, at samtidig med, at den høje Rigsdag ønsker, at der skal ydes alt til Landets Biblioteker, hvad Hensynet til Videnskaben og Kulturen kræver, vil den, naar den tænker paa, hvad det er, der her bekostes — efter min Mening unyttigt — ikke bevilge Penge dertil. Jeg spørger derfor den højtærede Undervisningsminister, om han vil drage Omsorg for, at hele denne Sag bliver taget under Overvejelse. Jeg kunde tænke mig, at den egner sig til Behandling i den nedsatte Forenklingskommission med tilkaldt sagkyndig Assistance.

Formanden: Det ærede Medlem Hagbart Berg har Ordet for en kort Bemærkning.

Hagbart Berg: Der findes neppe et Medlem i denne Sal, der blot tilnærmelsesvis kan konkurrere med den ærede sidste Taler i at stille alle Forhold paa Hovedet. Det vil derfor være ganske haabløst i en kort Bemærkning at forsøge at retlede det ærede Medlem, saa meget mere som han sikkert er ganske uimodtagelig for enhver